

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IV.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1928

49. številka

Kanada

Kdo izmed Slovencev še ni čul v zadnjih letih o veliki ameriški državi Kanadi, kamor se je izselilo že precej naših ljudi, ki pa navadno ne pošiljajo posebno ugodnih poročil. Pritožujejo se radi precej pičlega zaslužka, ki se ne da primerjati z zaslužkom naših izseljencev, zaposlenih v pokrajinah Zedinjenih držav. Naši ljudje so v Kanadi zaposleni kot poljedelski delavci na velikanskih posestvih, nazvanih farme, deloma v rudnikih, posebno v premogovnikih, v tovarnah, odnosno livarnah železa in pa v obsežnih kanadskih gozdovih, v krajih, kjer prvič poje sekira svojo uničujočo pesem.

Kanada leži v Severni Ameriki in je obdana na severu od Ledenegega morja, na vzhodu od Atlantskega oceana, na jugu meji na Zedinjene države, vzhodno pa jo obdajajo pokrajine Alaske in deloma Tihí ocean. Sestoji iz več pokrajin, ki skupno merijo 8.301.506 kvadratnih km in je precej redko obljudena.

Kanada v splošnem ni gorata. Ima višje ležeče ravnine, ali v nekaterih krajih pa se dvigajo zelo visoki vrhovi, ki segajo 4500 m nad morskó višino. V Kanadi je polno rek in velikih jezer, ki prehajajo v zelo obsežna močvirja. Reke so dobro plovne, tako da po njih v mnogih krajih prihajajo velike ladje lahko daleč v notranjost države. Nekateré luke v severnem morju so dolgo časa zamrznjene in tako uporabljive samo v poletni in jesenski dobi. Območja rek so zvezana medsebojno z velikimi kanali, po katerih se vrši velik del prometa. Pa tudi železnic ne manjka. Kanada razpolaga z zelo obsežnim in gostim železniškim omrežjem, ki poleg omenjenih vodnih cest, velikih kanalov, zelo pospešuje dobro razviti promet.

Drugače ugodno podnebje zelo kvarijo hitre spremembe zračne toplote. Hude, dolge zime, katerim sledi kratka pomlad, ki prehaja zopet v zelo vroče poletje, povzročajo, da se toplota včasih menja od 2 stopinj dnevne toplote na 20 stopinj nočnega mraza. To pa zopet znatno pospešuje umrljivost. Zdravo podnebje je le v dolnjem toku velikih rek.

Zemlja je zelo rodovitna. Kanadci pridelajo mnogo žita in sicer pšenice, rži, ovsa, ječmena in koruze. Pa tudi drugi srednje evropski pridelki kaj dobro uspevajo. V nekih delih Kanade goje uspešno breskve, marelice in drugo sadje, v drugih uspevajo samo jabolka.

Vinogradništvo je slabo razvito in to radi slabega uspevanja grozdja ki redko popolnoma dozori, čemur so vzrok kratka poletja.

Velik del Kanade pokrivajo gozdovi, katerih na mnogih krajih še ni načela sekira. Raztezajo se čez velika močvirja in segajo v precejšne višine. V gornji Kanadi prevladujejo iglavci. Posebno znamenito kanadsko drevo je vajmutov bor. Njegova domovina je skalnato pogorje vzhodne Kanade. Vajmutov bor, ki nudi prav

dober les, so prenesli tudi v Evropo. Najdemo ga v naših gozdovih. Od naših domačih borovih vrst se razlikuje vajmutov bor po gladki koži debla, posebno pa po dolgih, tankih iglah. V gozdovih delajo tudi Slovenci, ki imajo čez poletje lep zaslužek, ali čez zimo, ki je kakor že omenjeno precej dolga, pa so navadno brz dela in seveda tudi brez zaslužka. Nič bolje se ne godi poljedelskim delavcem, ki tudi po zimi lahko porabijo, kar so si prihranili poleti in jeseni.

Kanada pa je zelo bogata na rudninah. V Kanadi je dosti premoga, toliko, da ga celo izvažajo. Tudi železnih rud in sicer raznih vrst, je zadosti. Prav bogate so kanadske bakrene rude. Iz njih dobivajo mnogo bakra. V nekaterih krajih koplejo tudi svinčeno rudo.

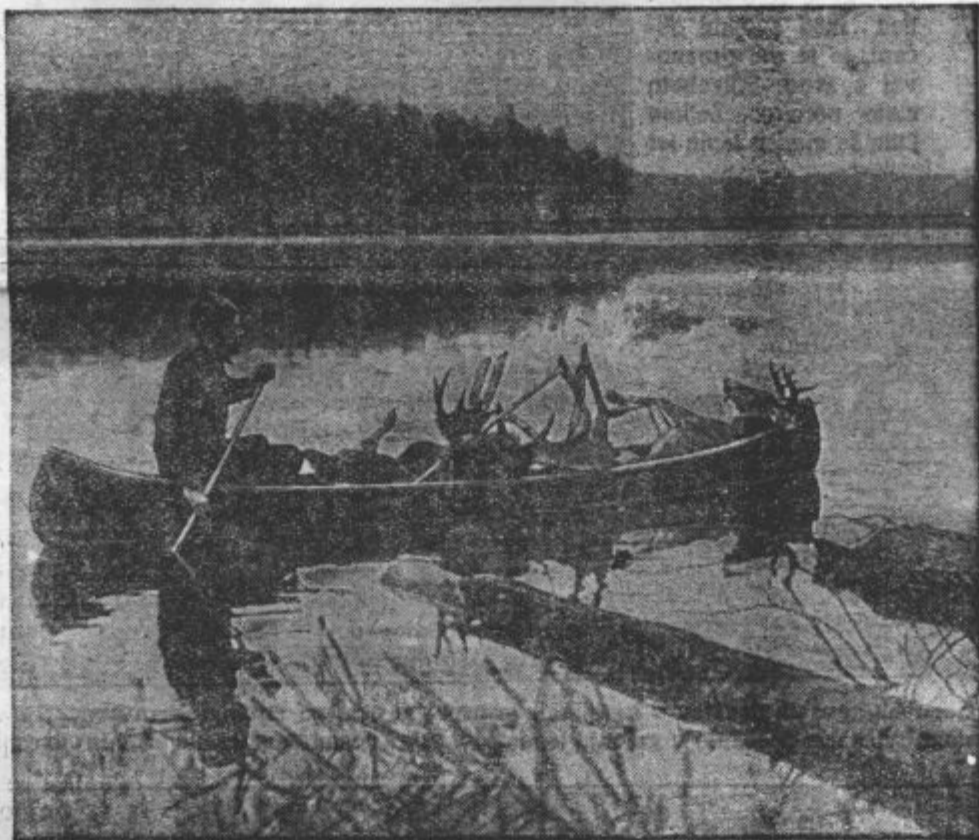
Zlata je največ v južni Kanadi. Nadalje ima Kanada gips, sol in lepe marmornate sklade. Kanada pridelava precejšnjo količino petroleja; ima dokaj močnih petrolejskih vrelcev. Rudarji, med katerimi je nekaj Slovencev, so precej na boljšem kot ostali delavci, imajo zaslužek skozi vse leto. Ker je v deželi dosti rudnin, cvete tudi industrija. Poleg vsega omenjenega pa donáša Kanadi lepe dohodke tudi ribarstvo. Reke so zelo bogate na ribah. Vsako leto polove na tisoče stotov lososov, kakor še raznih drugih plemenitih rib. Prav tako kakor ribištvo v rekah, pa cvete tudi pomorsko ribištvo, od katerega žive velike naselbine na morskobalobalah. Ujamejo mnogo kitov in postrele veliko različnih tuljnov.

Svetovno sloveča pa so kanadska lovišča. V obsežnih gozdovih, posebno v močvirnatih krajih, prebiva in gnezdi na

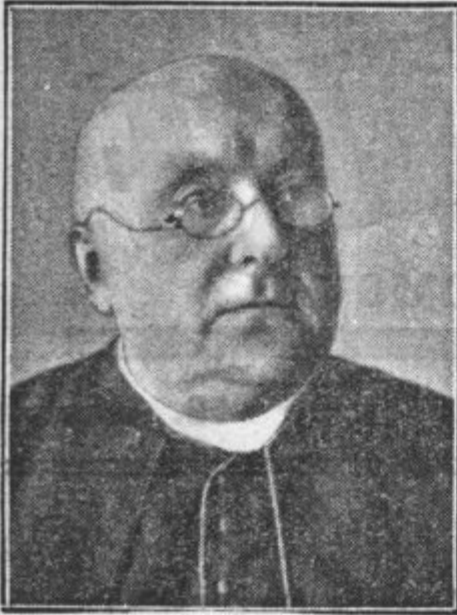
stotisoče vodnih ptic. Nadalje se nahaja v nižinskih gozdovih in v širnih, z jelšami in hrasti porastlih poljanah ob rekah in jezerih, zelo veliko jelenjadi, med katerimi kraljujejo drugač že zelo redki losi, katerih čela krasi široko, lopatasto rogovje. Le-ti privabijo lovce iz najoddaljenejših krajev sveta. Posebno bogati Američani se kaj radi zabavajo s tem lovom. Pa tudi Evropci prihajajo v Kanado radi lovskih zanimivostí, katerih nimajo več priliko uživati v drugih pokrajinah.

V severnih krajih, kjer je skozi večino leta led in sneg, pa bivajo živali, ki nudijo dragoceno kožuhovino. Le to divjad love zopet druge vrste lovci, domačini in pa tudi tujci, ki prihajajo v te kraje na lov radi tega, da streljajo in love divjad radi drage kožuhovine. Izvažajo jo po vsem svetu in s tem služijo mnogo denarja. Taki lovi so seveda navadno precej nevarni, kajti mnogi se nič več ne povrnejo iz lova, kjer so hoteli obogateti.

Odkar je število priseljencev v Zedinjene države ameriške tako omejeno, se mnogo izseljencev nastani v Kanadi. A kaj kmalu spoznajo, kako resničen je izrek: Povsod dobro, doma najbolje.

Kanadski lovec se vrača z bogatim plenom

Ljubljansko operno gledališče so med vojno uporabljali za kino-predstave. Po vojni, baš pred desetimi leti, pa je pričelo zopet služiti svojemu praveemu namenu. Levo: Prošt Kalan, ki objaha te dni 70letnico. Še sedaj predseduje Čebelarskemu društvu. Desno: Oskar Dev, predsednik mariborskega sodišča, naš zaslužen skladatelj

Poslopje nekdanje Mahrove šole v Ljubljani, kjer so se izšolali razni naši ugledni trgovci in posestniki

Levo: Fran Vrečko, župan v Slovenjgradcu, ki je zelo priljubljen med svojimi občani, je te dni praznoval z ženo Elizabeto zlato poroko. Želimo jima še mnogo lepih let

Pevski zbor »Grafika« eno, najmlajših pevskih društev v Ljubljani, je uspešno pelo na novinarskem koncertu v Ljubljani in tako dokazalo, da tudi delavci lahko streme kvišku in dosegajo v gojenju lepe slovenske pesmi bogate uspehe in vsesplošna prisrčna priznanja

Mladi glasbeniki, deška godba I. državne meščanske šole v Ljubljani, se je zelo postavila na letošnjem novinarskem koncertu v Ljubljani. Vsi poslušalci so bili iznenadeni nad komadi ki jih je tako lepo izvajala omenjena godba, sestojeca iz samih nadarjenih dečkov

Angleški kralj Jurij V., ki je zelo nevarno bolan. Angleški prestolonaslednik Edvard, ki se je nahajal med težko očetovo boleznijo na potovanju, se vrača v domovino. Ker se angleški narod zelo briga za zdravje svojega vladarja, nalepljajo stalno poročila o stanju bolezni

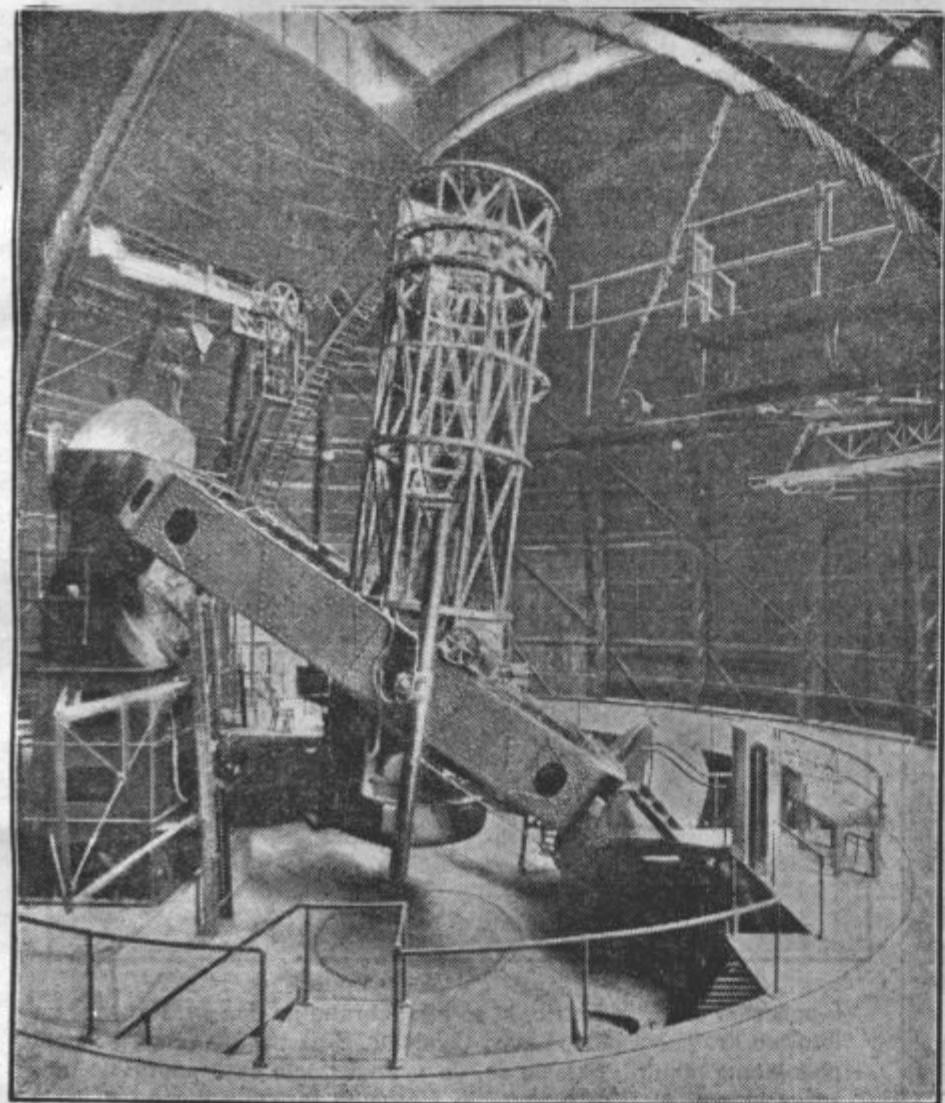

Desno:
Pred nedeljskimi volitvami v deželne zbornice v Č. S. R. so se pojavili na praških ulicah trije mladeniči v uniformah avstrijskih generalov in delili volilne reklame za narodno socialist. stranko. Največji špas so imeli, ko so bili generali aretirani.

Levo:
Zadnji hudi pomorski viharji so podrli na severnem otoku Syltu nasipe. Voda je preplavila velik del otoka, tako da so na otoku nastali novi otoki.

Desno:
Junaški mornar. Zamorec, ki je rešil s potapljajočega se parnika »Vestrisa« 23 žensk in otrok. Lepo dejanje črnega mornarja je dokaz, da more biti tudi za temno kožo čista duša in plemenito požrtvovalno srce

Levo:
V Ameriki grade velikanski daljnogled, čigar premer bo znašal 5 m. Z njim bodo odkrili marsikako nebesno tajnost, ki je doslej človeštvo še ni moglo odkriti. Moder. tehnika tako pripomore znanosti, da prihaja stalno do novih dognanj in utira pot človeškega napredka.

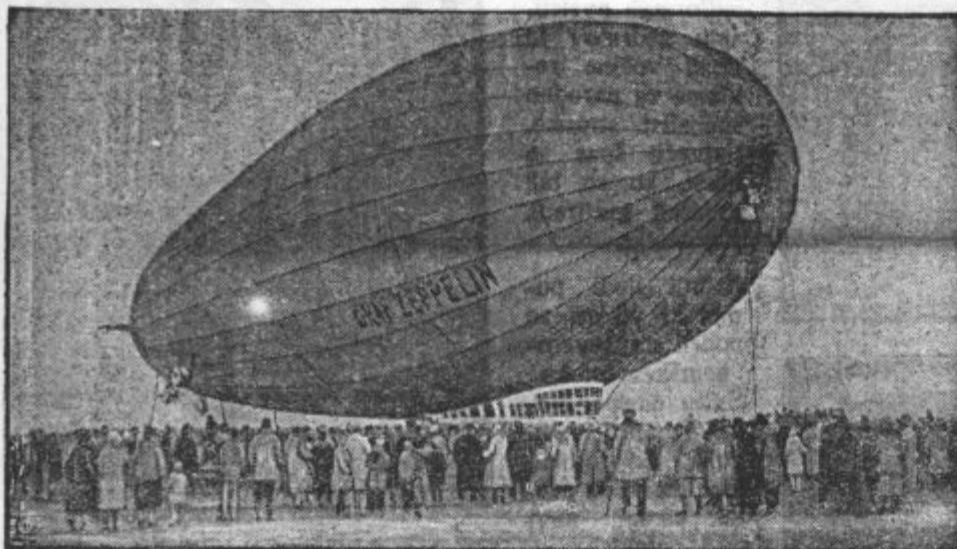
Morilec poslanika Cena bega Albanec Beba, ki je umoril poslanika najbrže iz političnih razlogov. Atentatorja so baje najeli oni ljudje, ki so prijazni Italiji in jim je bil umorjeni poslanik na poti. Albanska vlada vzdržuje prijateljske odnose z Italijo. Je pa v Albaniji tudi struja, ki je proti varuštvu s strani Italije in za prijateljstvo z našo državo

Rumunska kmeta, ki sta se pred 50 leti udeležila rumunske osvobodilne vojne, sta danes zopet v vrstah kmečke stranke in se tam borita za blagor ljudstva

Bivši albanski poslanik v Pragi Cena beg, ki ga je usmrtil Albanec Beba še preden je nastopil svoje poslaniško mesto v Pragi, kamor ga je poslala albanska vlada. Preje je bil poslanik v Beogradu. Bil je prijatelj naše države

Veliki zrakoplov, ki poleti prihodnje leto pod vodstvom znanega zrakoplovca Eckenerja na severni tečaj. Za ta polet se vrše velike priprave, da ne zaglavi ekspedicija tako, kakor se je to zgodilo z italijansko ekspedicijo, ki jo je vodil Nobile, in ki je baš radi pomanjkljivih priprav zahtevala žal toliko težkih človeških žrtev. Pri reševanju je postal žrtev tudi junak Amundsen

Zija Vučitrna je med sodno razpravo v Pragi umoril Cena begovega morilca, Albanca Bebo. Sedaj preiskujejo, če se je tajinstven umor izvršil iz krvne osvete

6 najlepših pariških Katric, ki so bile izbrane na dan sv. Katarine za letošnje kraljice lepote. Levo: Ognjenik Etna na Siciliji se je zopet popolnoma pomiril. Sklenili so, da v doglednem času popravijo mostove in poti in tako omogočijo številnim turistom dostop k žrela